

**T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI**

ANKARA MÜZİK VE GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Eylül 2020

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	6
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	6
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	6
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	7
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	8
7.	DENETİM BULGULARI.....	8
8.	EKLER.....	23

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Kamu İdaresine Ait Taşınmazların Muhasebe Sistemi İçerisinde İzlenmemesi
2. Maddi Duran Varlıklara Yönelik Değer Artırıcı Nitelikteki Harcamaların Doğrudan Giderleştirilmesi
3. Üniversitede Çalışan İşçiler İçin Kıdem Tazminatı Karşılığı Ayrılmaması
4. Haklar Hesabında İzlenmesi Gereken Tutarların Doğrudan Giderleştirilmesi

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Taşınmaz Kayıtlarının Mevzuata Uygun Şekilde Yapılmaması
2. İlk Madde ve Malzemeler Hesabında Bulunan Stokların Tüketim Kayıtlarının Toplu Olarak Yapılması
3. Mali Yönetim ve İç Kontrol Sisteminde Eksiklikler Bulunması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi 01.07.2017 tarihli 30111 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 7033 sayılı Kanun ile faaliyete geçmiştir.

Yükseköğretim ile ilgili amaç ve ilkeleri belirlemek ve bütün yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayım, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile esasları bir bütünlük içinde düzenlemek amacıyla düzenlenen 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu 1981’den beri yürürlüktedir.

2547 sayılı Kanun’un 12’nci maddesinde Yükseköğretim Kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler sırasıyla;

a. Çağdaş uygarlık ve eğitim - öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde, toplumun ihtiyaçları ve kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun ve ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim - öğretim, bilimsel araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak,

b. Kendi ihtisas gücü ve maddi kaynaklarını rasyonel, verimli ve ekonomik şekilde kullanarak, milli eğitim politikası ve kalkınma planları ilke ve hedefleri ile Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılan plan ve programlar doğrultusunda, ülkenin ihtiyacı olan dallarda ve sayıda insangücü yetiştirmek,

c. Türk toplumunun yaşam düzeyini yükseltici ve kamu oyunu aydınlatıcı bilim verilerini söz, yazı ve diğer araçlarla yaymak,

d. Örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim yoluyla toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak,

e. Ülkenin bilimsel, kültürel, sosyal ve ekonomik yönlerden ilerlemesini ve gelişmesini ilgilendiren sorunlarını, diğer kuruluşlarla işbirliği yaparak, kamu kuruluşlarına önerilerde bulunmak suretiyle öğretim ve araştırma konusu yapmak, sonuçlarını toplumun yararına sunmak ve kamu kuruluşlarınca istenecek inceleme ve araştırmaları sonuçlandırarak düşüncelerini ve önerilerini bildirmek,

f. Eğitim - öğretim ve seferberliği içinde, örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim

hizmetini üstlenen kurumlara katkıda bulunacak önlemleri almak,

g. Yörelerindeki tarım ve sanayinin gelişmesine ve ihtiyaçlarına uygun meslek elemanlarının yetişmesine ve bilgilerinin gelişmesine katkıda bulunmak, sanayi, tarım ve sağlık hizmetleri ile diğer hizmetlerde modernleşmeyi, üretimde artışı sağlayacak çalışma ve programlar yapmak, uygulamak ve yapılanlara katılmak, bununla ilgili kurumlarla işbirliği yapmak ve çevre sorunlarına çözüm getirici önerilerde bulunmak,

h. Eğitim teknolojisini üretmek, geliştirmek, kullanmak, yaygınlaştırmak,

ı. Yükseköğretimin uygulamalı yapılmasına ait eğitim - öğretim esaslarını geliştirmek, döner sermaye işletmelerini kurmak, verimli çalıştırmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmaktır.

1.2.Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Kamu İdaresinin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanınca, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca seçilmekte ve atanmaktadırlar. Üniversitenin akademik organı Senato olup Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır.

Akademik yapısı Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, Fakülte Dekanlıkları, Yüksekokul Müdürlükleri, Enstitü Müdürlükleri ile Araştırma ve Uygulama Merkezleri olan Üniversitenin idari yapısında ise Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, İç Denetim Birimi, Etik Kurulları, Koordinatörlükler, Uygulama ve Araştırma Merkezleri, Bilimsel Araştırma Birimi, Genel Sekreter ve Genel Sekreter Yardımcıları ile bunlara bağlı 8 Daire Başkanlığı, Hukuk Müşavirliği, Basın ve Halkla İlişkiler Birimi, Sosyal Tesis İşletmesi ve Döner Sermaye İşletmesi bulunmaktadır.

Kamu İdaresi halen 1 kampüste 4 fakülte, 1 yüksekokul ve 1 enstitü ile eğitim-öğretim hizmetlerini yürütmektedir.

İdarenin dolu kadro sayısı 95'tir. Bu personelden 35'i akademik personeldir. Üniversitenin idari personel sayısı 60, sürekli işçi sayısı ise 90'dır.

Üniversitenin bağlı, ilgili ve ilişkili olduğu kurum ve idareler değerlendirildiğinde;

Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesinin ilgili yıl bütçesi hazırlanıp Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, Milli Eğitim Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı

olduğu esaslara uygun olarak işleme tabi tutulup yürürlüğe konmaktadır.

Yükseköğretim kurumlarının öğretimini planlamak, düzenlemek, yönetmek, denetlemek, yükseköğretim kurumlarındaki eğitim-öğretim ve bilimsel araştırma faaliyetlerini yönlendirmek bu kurumların kanunda belirtilen amaç ve ilkeler doğrultusunda kurulmasını, geliştirilmesini ve üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmak maksadı ile kurulan Yükseköğretim Kurulunun görev alanı içerisinde Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi de bulunmaktadır.

Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim altında bulunduran Yükseköğretim Kuruluna bağlı Yükseköğretim Denetleme Kurulu, Kamu İdaresinin faaliyetlerini denetleme yetkisine sahiptir.

Akademik bir organ olan Üniversitelerarası Kurulun üyeleri her üniversiteden bir rektör ve bir profesörün katılımından oluşmaktadır. Bu Kurulun görevleri 2547 sayılı Kanun'un 11'inci maddesiyle belirlenmiştir ve Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi de Kurulun üyesidir.

Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi diğer üniversiteler gibi mali yönetim yapısı ve işleyişi, kamu bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, mali işlemlerin muhasebeleştirilmesi ve raporlanması ve mali kontrole ilişkin olarak 5018 sayılı Kanun'un verdiği görev ve yetkiye istinaden başta Hazine ve Maliye Bakanlığı düzenlemeleri olmak üzere ilgili diğer kurumların düzenlemelerine tabidir.

1.3. Mali Yapı

“Özel Bütçeli İdare” olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun, 5436 sayılı Kanun'un 12'nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve özgelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 21.261.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine yıl içinde 3.594.600,00 TL ödenek eklenmiş ve toplam tahsis edilen ödenek 24.855.600,00 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin % 66,87'si yani 16.621.058,84 TL'si

kullanılmıştır. Dönem faaliyet geliri 23.658.550,01 TL faaliyet gideri ise 15.614.961,49 TL olan Üniversitenin, 2019 yılını 8.043.588,52 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamladığı anlaşılmıştır.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2019 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleştirmeleri aşağıda gösterilmiştir.

2019 MALİ YILI BÜTÇE GİDERLERİ				
Hesap Kodu	Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Toplam Harcanan (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
830.01-Personel Giderleri	4.990.000,00	6.690.000,00	6.499.241,37	97,15
830.02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	521.000,00	852.000,00	1.074.851,57	126,16
830.03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	7.050.000,00	7.513.600,00	4.901.944,11	65,24
830.05-Cari Transferler	200.000,00	200.000,00	128.460,97	64,23
830.06-Sermaye Giderleri	8.500.000,00	9.600.000,00	4.016.560,82	41,84
TOPLAM	21.261.000,00	24.855.600,00	16.621.058,84	66,87

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2019 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdadır.

2019 MALİ YILI BÜTÇE GELİRLERİ			
Hesap Kodu	Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
800.03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	102.000,00	541,93	0,53
800.04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	20.708.000,00	15.437.000,00	74,55
800.05-Diğer Gelirler	451.000,00	849.234,75	188,30
TOPLAM	21.261.000,00	16.286.776,68	76,60

Kamu İdaresi bütçesi içinde yer almayan Üniversite Döner Sermaye İşletmesi 2019 yılında yeni kurulduğu için herhangi bir faaliyette bulunmamışken bir diğer bütçe dışı kaynak olan Sosyal Tesis İşletmesinin 2019 yılı karı ise 52.190,49 TL'dir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim

kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun'un 80'inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

“Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar”ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı.
- Banka mevcudu tespit tutanağı.
- Alınan çekler sayım tutanağı.
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı.
- Teminat mektupları sayım tutanağı.
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı.
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli.
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu.
- Faaliyet sonuçları tablosuna

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle

gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi ve işleyişinin üst yönetici ve personel tarafından sahiplenilmesi ve desteklenmesi sağlanmamıştır.

Kurumdaki tüm personel “Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri İle Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin Ek 1’inde yer alan “Etik Sözleşmesini” imzalamamış sadece sözleşmeli personel imzalamıştır.

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar açık bir şekilde belirlenmemiştir.

Yetkiler ve yetki devrinin sınırları açıkça belirlenmemiş ve yazılı olarak bildirilmemiştir.

Stratejik plan idarenin kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun olarak hazırlanmamıştır.

İdarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı hazırlanmamıştır.

İdare, bütçesini stratejik plan ve performans programı olmadığı için bunlara uygun olarak hazırlamamıştır.

Kurumsal risk yönetim çalışmaları yapılmamıştır. İdare, analizler yaparak amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış riskleri tanımlamamış ve önlemler belirlememiştir.

Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara uygun olarak kurulmamıştır.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu, üst yöneticinin onayı ile görevlendirilmemiştir.

İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı (18 kamu iç kontrol standardı ve bu standartları sağlayan 79 genel şartı içerecek şekilde) hazırlanmamıştır.

İç denetim birimi kurulmamıştır. İç denetçi kadrosu istenmiş fakat henüz bir cevap alınamamıştır.

Kurumun tüm birimlerinde yapılan işlerin iş tanımları yapılmamış, bu işlerin süreçleri ve/veya iş akış şemaları çıkarılmamıştır.

Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkanı sunacak bir yönetim bilgi sistemi vardır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar üniversitesi 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Kamu İdaresine Ait Taşınmazların Muhasebe Sistemi İçerisinde İzlenmemesi

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğü tarafından üniversite hizmetlerinde kullanılmak üzere Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesine tahsis edilen taşınmazların muhasebe hesaplarına alınmadığı görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 25 Maddi duran varlıklar hesap grubuna dair “*Hesap grubuna ilişkin işlemler*” başlıklı 170’inci maddesine göre, kamu idarelerine tahsis edilen taşınmazların yetkili birimlerce muhasebe birimlerine bildirilerek gerekli kayıtların yapılması ve yardımcı hesaplar itibarıyla izlenmesi sağlanmalıdır.

Aynı Yönetmelik’in 250 Arazi ve Arsalar, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri ve 252 Binalar Hesaplarına dair “*Hesabın işleyişi*” ile ilgili maddelerine göre, tahsise konu edilen arazi ve arsaların tahsis edilen kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden 250 Arazi ve Arsalar Hesabına borç, 500 Net Değer Hesabına alacak kaydedileceği; tahsise konu edilen yeraltı ve yerüstü düzenlerinin veya binaların tahsis edilen kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değerleri üzerinden 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri veya 252 Binalar hesaplarına, üzerinde bulunduğu arsanın kayıtlı değeri 250 Arazi ve Arsalar Hesabına borç, 500 Net Değer Hesabına alacak kaydedileceği ve ayrıca, varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarının 500 Net Değer Hesabına borç, 257 Birikmiş Amortismanlar ve Değer Düşüklüğü Karşılığı Hesabına alacak kaydedileceği belirtilmiştir.

Yapılan incelemeler neticesinde, Milli Emlak Genel Müdürlüğü’nün 21.09.2018 tarih ve 165263 sayılı yazısı ile üniversite hizmetlerinde kullanılmak üzere Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesine kesin tahsis edilen 54.462,00 m² yüzölçümlü taşınmazların ve yine Milli Emlak Genel Müdürlüğü’nün 10.09.2018 tarih ve 156582 sayılı yazısı ile ağaçlandırma ve rekreasyon alanı olarak kullanılmak üzere Üniversiteye ön tahsisi yapılan 39.612,00 m² yüzölçümlü taşınmazın muhasebe hesaplarına alınmadığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak Üniversiteye tahsis edilen toplam 94.074,00 m² yüzölçümlü taşınmazların ilgili muhasebe hesaplarına alınmaması bilançonun, Maddi Duran Varlıklar ile Net Değer kısmının olması gerekenden üniversiteye tahsisi yapılan taşınmazların değeri kadar eksik gösterilmesine sebebiyet vermiştir.

BULGU 2: Maddi Duran Varlıklara Yönelik Değer Artırıcı Nitelikteki Harcamaların Doğrudan Giderleştirilmesi

Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi muhasebe kayıtlarında yapılan inceleme sonucu, İdareye tahsis edilen taşınmazlara yönelik değer artırıcı harcamaların hatalı olarak 630 Giderler Hesabında izlendiği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin 25 Maddi duran varlıklar hesap grubuna

dair “Hesap grubuna ilişkin işlemler” başlıklı 170’inci maddesinde;

“ ...

b) Maddi duran varlıklar için yapılan değer arttırıcı harcamalar;

1) Maddi duran varlıklar için sonradan yapılan ve o varlığın değerini, kullanım süresini, ürün ve hizmet kalitesini, sağlanan faydayı arttıran veya üretilen mal veya hizmetlerin üretim maliyetini azaltan her türlü maliyet, ilgili maddi duran varlığın kayıtlı değerine ilave edilir ve amortisman hesaplamasında dikkate alınır.

2) Tahsis edilen taşınmazlara yapılan değer arttırıcı harcamalar, taşınmazın tahsis edildiği kamu idaresinin muhasebe hizmetini yürüten muhasebe birimince ilgili taşınmazın kayıtlı değeri üzerine ilave edilir. İlave edilen değer, taşınmazı tahsis eden kamu idaresine, bu kamu idaresince de muhasebe hizmetlerini yürüten muhasebe birimine kayıtlara alınmak üzere bildirilir.

3) Bunların dışında maddi duran varlıklar için yapılan her türlü normal bakım ve onarım harcamaları gider olarak kaydedilir.

...” hükmü bulunmaktadır.

Değer arttırıcı harcama; iktisadi kıymetin veya ilgili duran varlığın geliştirilmesi, ömrünün uzatılması ve kıymetinin artırılması amacıyla yapılan harcamalardır.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına ilişkin Yönetmelik’in “Kayıt değişikliği işlemleri” başlıklı 11’inci maddesinde; taşınmazlara yapılan değer arttırıcı harcamaların, taşınmazın değerine ekleneceği ve bu madde uyarınca kayıtlarda meydana gelen değişikliklerin en geç yedi gün içinde muhasebe hizmetlerini yürüten muhasebe birimine ve mali hizmetler birimine; işlemin yapıldığı ayı takip eden ay sonuna kadar, Aralık ayı içinde işlem yapılanlar ise aynı ayın sonuna kadar maliki kamu idaresine gönderileceği belirtilmiştir.

47 sıra numaralı Amortisman ve Tükenme Payları Muhasebat Genel Müdürlüğü Tebliği’ne göre; taşınmazlar için 34.000 TL’yi aşan harcamalar, değer arttırıcı harcama olarak kabul edilmiştir. Dolayısıyla taşınmazlar için 34.000 TL’yi aşan bakım, onarım, tamir ya da mahiyetindeki harcamaların, 630 Giderler Hesabında değil ilgili maddi duran varlık hesabında izlenerek aktifleştirilmesi gerekmektedir.

Üniversiteye tahsis edilen çeşitli taşınmazlara 2019 yılı içerisinde; 105.155.70 TL

tutarında “Çalgı Atölyesi Tadilatı”, 71.814,49 TL tutarında “Misafirhane Kapı Kilit Sistemlerinin Bakım Onarım ve Tadilatı” ve 916.860,00 TL tutarında “Kayıt Stüdyosu Yapımı” olmak üzere toplamda 1.093.830,19 TL tutarında değer artırıcı harcama yapılmış olmasına rağmen bu tutarlar ilgili taşınmazların kayıtlı değerine eklenmeyerek doğrudan giderleştirilmiştir.

Yukarıda bahsedilen mevzuat hükümleri uyarınca, Üniversiteye tahsis edilen çeşitli taşınmazlara yönelik yapılan değer artırıcı harcamaların ilgili taşınmaz hesaplarında izlenmesi gerekirken 630 Giderler Hesabı ile doğrudan giderleştirilmesi nedeniyle bilançoda ve faaliyet sonuçları tablosunda hataya neden olunmuştur.

BULGU 3: Üniversitede Çalışan İşçiler İçin Kıdem Tazminatı Karşılığı Ayrılmaması

Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesinin işçi kadrolarında istihdam edilen personeli için ihtiyatlılık kavramı gereği ayrılması gereken, kıdem tazminatı karşılığının ayrılmadığı görülmüştür.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin “*Temel kavramlar*” başlıklı 5’inci maddesinde; dönemsellik kavramı; kamu idarelerinin faaliyetleri, belirli dönemlerde raporlanır ve her dönemin faaliyet sonuçları diğer dönemlerden bağımsız olarak saptanır şeklinde tanımlanmıştır. Yine aynı Yönetmelik maddesinde ihtiyatlılık kavramı ise; muhasebe uygulamasında muhtemel risklere ve olaylara karşı bu Yönetmelikte belirtilen durumlarda karşılık ayrılır şeklinde tanımlanmıştır.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına ilişkin “*Hesabın niteliği*” başlıklı 342’nci maddesinde; mevzuat hükümlerine göre ayrılacak uzun vadeli kıdem tazminatlarının bu hesaba kaydedileceği belirtilmiştir.

Anılan Yönetmelik’in “*Hesabın işleyişi*” başlık 343’üncü maddesinde; hesaplanan kıdem tazminatı karşılık tutarlarının 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak, 630 Giderler Hesabına borç kaydedileceği ve vadeleri bir yılın altına düşen kıdem tazminatı karşılıklarının 472 Kıdem Tazminatı Hesabına borç, 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak kaydedileceği hükme bağlanmıştır.

Aynı Yönetmelik’in 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına ilişkin “*Hesabın niteliği*” başlıklı 291’inci maddesinde; bu hesabın mevzuat hükümlerine göre ayrılan ve

faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Aktarılan mevzuat hükümleri doğrultusunda, Üniversite de işçi statüsünde istihdam edilen personel için ihtiyatlılık ve dönemsellik kavramları gereği 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının kullanılması suretiyle karşılık ayrılması, karşılığında 630 Giderler Hesabının kullanılması ve faaliyet dönemi içerisinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatlarının 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına aktarılması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Üniversitenin yukarıda aktarılan mevzuat hükümleri gereği, işçi statüsünde istihdam edilen personel için hiç kıdem tazminatı karşılığı ayırmadığı ve izleyen dönemde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatlarını 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına aktarmadığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, dönem sonunda işçiler için mevzuat hükümlerine göre ayrılması gereken kıdem tazminatı karşılığının ayrılmaması neticesinde; faaliyet sonuçları tablosunda 630 Giderler Hesabı ayrılması gereken kıdem tazminatı tutarı kadar eksik gösterilmiştir. Ayrıca bilançoda 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı ve izleyen dönemde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatlarının 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına aktarılmaması neticesinde 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı bilançoda yer almamaktadır.

BULGU 4: Haklar Hesabında İzlenmesi Gereken Tutarların Doğrudan Giderleştirilmesi

Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi tarafından faaliyetlerinde kullanılmak üzere edinilen ve herhangi bir fiziksel varlığı bulunmayan bilgisayar yazılımı ve elektronik sertifika gibi değerlerin 260 Haklar Hesabında izlenmeyip doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 260 Haklar hesabını düzenleyen “Hesabın niteliği” başlıklı 194'üncü maddesinde;

“(1) Haklar hesabı, bedeli karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılır.” hükmü,

Aynı Yönetmelik'in, “Hesabın işleyişi” başlıklı 195'inci maddesinde ise;

“(1) Haklar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir: a) Borç 1) Bütçeye gider kaydıyla edinilen haklar bir taraftan bu hesaba borç, kesintiler ilgili hesaba, ödenecek tutar 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı, 325-Nakit Talep ve Tahsisleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.” hükmü yer almaktadır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine göre, imtiyaz, patent, lisans, ticari marka ve unvan gibi maddi olmayan varlıkların izlenilmesi için 260 Haklar Hesabı kullanılmalı ve söz konusu haklar 260 Haklar Hesabının borcuna kaydedilmelidir.

Yapılan incelemede neticesinde, Kurum tarafından alımı yapılan 284.421,76 TL tutarındaki bilgisayar yazılımları ve elektronik sertifikaların 260 Haklar Hesabı yerine hatalı olarak 630 Giderler Hesabında muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir.

Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi tarafından faaliyetlerinde kullanılmak üzere edinilen ve herhangi bir fiziksel varlığı bulunmayan bilgisayar yazılımı ve elektronik sertifika gibi değerlerin 260 Haklar Hesabında muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak her ne kadar bulgu konusu bu husus 2020 yılında düzeltilmiş olsada yapılan hatalı uygulamalar 2019 yılı bilançosu ve faaliyet sonuçları tablosunda hataya sebebiyet vermiştir.

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Taşınmaz Kayıtlarının Mevzuata Uygun Şekilde Yapılmaması

Üniversite tarafından, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik’e göre düzenlenmesi gereken taşınmaz icmal cetvelinin, Yönetmelik ekinde yer alan örneğe uygun bir şekilde düzenlenmediği görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu’nun “*Taşınır ve taşınmaz işlemleri*” başlıklı 44’üncü maddesinde kamu idarelerinin taşınmazlarının kaydına ilişkin usul ve esasların çıkarılacak yönetmelik ile belirleneceği belirtilmiştir.

Buna istinaden 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik çıkarılmıştır. Yönetmelik’in “*Kayıt şekli*” başlıklı 7’nci maddesinde;

“(1) Kamu idareleri;

a) Tapu kütüğünde adlarına tescilli olan ve Ek 1’deki Kayıt Planının “Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar” başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 2’deki ‘Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar Formu’nda,

b) (Değişik: 3/6/2014-2014/6455 K.) Tapu kütüğünde kayıtlı olmayan ve Ek 1’deki Kayıt Planının “Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar” başlığı altında yer alan taşınmazlardan sadece ekonomik olarak değerlendirmeye konu olanlar ile kamusal ihtiyaçlarda kullanılanların kaydını Ek 3’teki Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar Formu’nda,

c) Ek 1’deki Kayıt Planının “Orta Malları” başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 4’teki ‘Orta Malları Formu’nda,

ç) Ek 1’deki Kayıt Planının “Genel Hizmet Alanları” başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 5’teki ‘Genel Hizmet Alanları Formu’nda,

d) Tapu kütüğünde üçüncü kişiler adına tescilli veya diğer kamu idarelerinin yönetiminde olmakla birlikte irtifak hakkı tesisi, tahsis, kiralama, kullanma izni verilmesi gibi yollarla kullanım hakkı kendilerine verilen taşınmazların kaydını Ek 6’daki “Sınırlı Aynî Haklar ile Kişisel Haklar ve Tahsis Formu’nda”,

yer alan bilgileri içerecek şekilde bilgisayarda veya deftere yazarak kaydını tutarlar.

(2) Kamu idarelerinin taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince hazırlanan bu formlar taşınmaz icmal cetvelleri hazırlanmak üzere mali hizmetler birimine gönderilir. Mali hizmetler birimince bu formlar konsolide edilerek bu Yönetmeliğin ekinde (Ek 7) bulunan örneğe uygun şekilde taşınmaz icmal cetvelleri oluşturulur.

(3) İcmal cetvellerinde, kayıt planında belirtilen unsurların her biri için bir satır ayrılır ve bu taşınmazlara ilişkin adet, yüzölçüm ve değer toplamaları belirtilir.” hükmü yer almaktadır.

Yapılan inceleme neticesinde, Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesine ait taşınmazlar için mevzuatta belirtilen çalışmaların yapılmadığı ve taşınmaz icmal cetvellerinin oluşturulmadığı görülmüştür.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca; Kurum taşınmazlarının söz konusu

Yönetmelik ekindeki formlarda yer alan bilgileri içerecek şekilde bilgisayara veya deftere yazılmak suretiyle kayıtlarının tutulması ve bu formlar esas alınarak taşınmaz icmal cetvellerinin oluşturulması gerekmektedir.

BULGU 2: İlk Madde ve Malzemeler Hesabında Bulunan Stokların Tüketim Kayıtlarının Toplu Olarak Yapılması

150 İlk Madde ve Malzemeler Hesabında kamu idaresince tüketilmek üzere edinilen kırtasiye malzemeleri, temizleme ekipmanları, yiyecek, içecek ve bakım onarım ve üretim malzemeleri gibi tüketim malzemelerinin kullanılmış olanlarının muhasebeleştirme işlemlerinin üç aylık dönemler itibarıyla yapılmayıp sadece yıl sonunda yapıldığı görülmüştür.

18.01.2007 tarih ve 26407 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Taşınır Mal Yönetmeliği’nin “*Taşınır giriş ve çıkış işlemlerinin muhasebe birimine bildirilmesi*” başlıklı 30’uncu maddesinin 2’nci fıkrasında; muhasebe kayıtlarında 150 İlk Madde ve Malzemeler Hesabında izlenen tüketim malzemelerinin çıkışları için düzenlenen taşınır işlem fişlerinin muhasebe birimine gönderilmeyeceği, bunların yerine, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde üç aylık dönemler itibarıyla, diğer idarelerde ise üç ayı geçmemek üzere üst yöneticiler tarafından belirlenen sürede kullanılmış tüketim malzemelerinin taşınır II’nci düzey detay kodu bazında düzenlenen onaylı bir listesinin, en geç ilgili dönemin son iş günü mesai bitimine kadar muhasebe birimine gönderileceği belirtilmiştir.

Mezkûr Yönetmeliğin “*Sorumluluk*” başlıklı 5’inci maddesinde; harcama yetkililerinin taşınırların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak edinilmesinden, kullanılmasından, kontrolünden, kayıtlarının bu yönetmelikte belirtilen esas ve usullere göre saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasını sağlamaktan sorumlu olduğu, harcama yetkililerinin taşınır kayıtlarının bu yönetmelik hükümlerine uygun olarak tutulması ve taşınır mal yönetim hesabının hazırlanması sorumluluğunu taşınır kayıt yetkilileri ve taşınır kontrol yetkilileri aracılığıyla yerine getireceği hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemeler neticesinde Üniversitenin bütün birimlerinde kullanılmış tüketim malzemelerinin muhasebeleştirme işlemlerinin üç aylık dönemler itibarıyla değil yılda bir defa da yapıldığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve mevcut durum göz önünde

bulundurulduğunda, 150 İlk Madde ve Malzemeler Hesabında izlenen tüketim malzemelerinden kullanılan kısımların mevzuat hükümleri uyarınca üçer aylık sürelerde çıkış işlemlerinin yapılması gerekmektedir.

BULGU 3: Mali Yönetim ve İç Kontrol Sisteminde Eksiklikler Bulunması

Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesinin mali yönetim ve iç kontrol sisteminde aşağıda sayılan eksikliklerin olduğu tespit edilmiştir:

Üniversitenin 2019 yılını da içeren Stratejik Planının olmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun “*Tanımlar*” başlıklı 3’üncü maddesinin (n) bendinde; stratejik plan, kamu idarelerinin orta ve uzun vadeli amaçlarını, temel ilke ve politikalarını, hedef ve önceliklerini, performans ölçütlerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımlarını içeren plan olarak ifade edilmektedir.

Stratejik plan, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun “*Mali saydamlık*” başlıklı 7’nci maddesine göre, kamu kaynağının kullanılmasının genel esaslarından biri olan mali saydamlığın sağlanabilmesi için hazırlanması zorunlu olan bir plandır.

Aynı Kanun’un “*Stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme*” başlıklı 9’uncu maddesine göre;

“Kamu idareleri; kalkınma planları, Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen politikalar, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlarlar.

Kamu idareleri, kamu hizmetlerinin istenilen düzeyde ve kalitede sunulabilmesi için bütçeleri ile program ve proje bazında kaynak tahsislerini; stratejik planlarına, yıllık amaç ve hedefleri ile performans göstergelerine dayandırmak zorundadırlar...”

Yine aynı Kanun’un “*Üst yöneticiler*” başlıklı 11’inci maddesine göre, üst yöneticilerin idarelerinin stratejik planlarının hazırlanmasından ve uygulanmasından sorumlu oldukları, hükme bağlanmıştır.

Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte ise Stratejik

planların hazırlanmasına, kamuoyuna duyurulması ve kamu idarelerinin internet sitelerinde yayınlanması ilişkin düzenlemeler getirilmiş ve Üst yöneticilerin idarelerinin stratejik planlarının hazırlanmasından, uygulanmasından ve izlenmesinden bakana, mahalli idarelerde ise meclislerine karşı sorumlu olacakları belirtilmiştir.

Belirtilen mevzuat hükümlerine göre; Üniversitenin Stratejik Planını mezkûr Kanun ve Yönetmelik hükümlerine uygun olarak hazırlayıp internet sitesinde yayınlaması gerekmekte olup, Stratejik plan, bir kurumun misyon ve vizyonunu, stratejik amaçlarını ve hedefleri ile bunların izlenmesini sağlayan göstergeleri içeren bir belgedir. Ayrıca kurumlar, kaynak tahsislerini stratejik planlarına dayandırmak zorundadırlar.

Sonuç olarak 5018 sayılı Kanun'un II sayılı cetvelinde sayılan bir idare olan Üniversitenin stratejik planını hazırlaması gerekmektedir.

Üniversitenin 2019 yılı Performans Programının olmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kanun'un "*Stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme*" başlıklı 9'uncu maddesine göre,

"...Kamu idareleri, yürütecekleri faaliyet ve projeler ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı hazırlar.

Kamu idareleri bütçelerini, stratejik planlarında yer alan misyon, vizyon, stratejik amaç ve hedeflerle uyumlu ve performans esasına dayalı olarak hazırlarlar. Kamu idarelerinin bütçelerinin stratejik planlarda belirlenen performans göstergelerine uygunluğu ve idarelerin bu çerçevede yürütecekleri faaliyetler ile performans esaslı bütçelemeye ilişkin diğer hususlar Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir.

Cumhurbaşkanı tarafından ilgili kamu idaresi için uygun görülen performans göstergeleri, kuruluşların bütçelerinde yer alır. Performans denetimleri bu göstergeler çerçevesinde gerçekleştirilir..."

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelik'te performans programlarının hazırlanmasına ilişkin düzenlemeler getirilmiş ve Üst yöneticilerin performans programlarının bu Yönetmelikte ve Performans Programı Hazırlama Rehberinde belirlenen esas ve usullere uygun olarak hazırlanmasından, uygulanmasından, sorumlulukları altındaki kaynakların performans hedefleri ve hizmet gereklerine uygun olarak etkili, ekonomik ve verimli şekilde kullanılmasından ilgili Bakana; mahalli idarelerde ise

meclislerine karşı sorumlu oldukları belirtilmiştir.

Belirtilen mevzuat hükümlerine göre; göre idareler, hazırladıkları stratejik plana dayanarak bir performans programı hazırlamalıdır. Bu programın hazırlanmasının ardından idareler, bütçelerini, stratejik planlarında yer alan misyon, vizyon, stratejik amaç ve hedeflerle uyumlu ve performans esasına dayalı olarak hazırlamalıdır.

2019 yılında performans programı hazırlanmadığı için performans esasına dayalı bir bütçe de hazırlanamamıştır.

A) Mali kontrolü sağlayacak bir iç kontrol sistemi tesis edilmemiştir.

Üniversitenin 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümleri ve ilgili mevzuat gereğince, iç kontrol sisteminin kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi aşamalarında eksikler olduğu tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinde tanımlandığı üzere mali kontrol, kamu kaynaklarının belirlenmiş amaçlar doğrultusunda, ilgili mevzuatla belirlenen kurallara uygun, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak için oluşturulan kontrol sistemi ile kurumsal yapı, yöntem ve süreçleri ifade eder.

Bu bağlamda mali kontrolü sağlayacak bir kontrol süreci, yöntem ve süreçlerin belirlenmesi gerekmektedir.

İç kontrol sisteminin ne olduğu, amacı, yapısı ve işleyişi 5018 sayılı Kanun'un beşinci kısmında, 55 ile 67'nci maddeler arasında belirlenmiştir. Buna göre, Kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrol sistemlerinin yapısını aşağıda belirten unsurlar oluşturmaktadır:

- Harcama birimleri,
- Muhasebe ve malî hizmetler
- Ön malî kontrol
- İç denetim

Temel unsurları bu olan iç kontrolün işleyişi ile ilgili ayrıntılı hükümler, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'da belirlenmiştir.

İlgili Kanun ve alt düzenlemeler incelendiğinde kamu idarelerinde mali kontrolün

harcama birimlerinde yapılan süreç kontrolünden, ön mali kontrolden ve mali hizmetler biriminin yerine getirdiği kontroller ile iç denetimden oluştuğu görülmektedir.

2019 yılında Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesinde, mali işlemlerin, mali hizmetler birimi ve harcama birimlerinde süreç kontrolünü sağlayacak yapıların oluşturulmadığı, ön mali kontrol yapmak için görevlendirilmelerin yapılmadığı, iç denetim biriminin bulunmadığı tespit edilmiştir.

Söz konusu kurumsal yapıların oluşturulması gerektiği, yapı oluşturulduktan sonra mali kontrol ve iç kontrolle ilgili mezkur mevzuatta bahsi geçen görev ve sorumlulukların (iç kontrol eylem planının hazırlanması, iş süreçlerinin belirlenmesi, süreç akış şemalarının hazırlanması, görev ve yetkilerin tanımlanması gibi...) yerine getirilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

B) Görevler ayrılığı ilkesi dikkate alınmamıştır.

Üniversitede faaliyetler ile mali karar ve işlemlerin onaylanması, uygulanması, kaydedilmesi ve kontrol edilmesi görevlerinin personel arasında paylaştırılmadığı görülmüştür.

İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'ın "Görevler ayrılığı ilkesi" başlıklı 15'inci maddesinde: görevler ayrılığı ilkesi;

"...Malî hizmetler biriminde ön malî kontrol görevini yürütenler, onay belgesi ve ekleri ile şartname ve sözleşme tasarılarının hazırlanması, malî karar ve işlemlerin belgelendirilmesi, mal ve hizmetlerin teslim alınması gibi malî karar ve işlemlerin hazırlanması ve uygulanması aşamalarında görevlendirilemezler ve ihale komisyonu ile muayene ve kabul komisyonunda başkan ve üye olamazlar." şeklinde tanımlanmıştır.

Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'nin 9'uncu standartına göre de hata, eksiklik, yanlışlık, usulsüzlük ve yolsuzluk risklerini azaltmak için faaliyetler ile mali karar ve işlemlerin onaylanması, uygulanması, kaydedilmesi ve kontrol edilmesi görevleri personel arasında paylaştırılmalıdır.

Bu standart için gerekli olan genel şartlar ise; her faaliyet veya mali karar ve işlemin onaylanması, uygulanması, kaydedilmesi ve kontrolü görevlerinin farklı kişilere verilmesi ve personel sayısının yetersizliği nedeniyle görevler ayrılığı ilkesinin tam olarak uygulanamadığı idarelerin yöneticilerinin risklerin farkında olup gerekli önlemleri almaları olarak

belirlenmiştir.

2019 yılında Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesinde, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı, İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı, Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı, Personel Daire Başkanlığı, Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı ve Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı görevlerini Üniversite Genel Sekreteri'nin vekâleten yürüttüğü görülmüştür.

Söz konusu görevlerin aynı kişi tarafından yürütülmesi hem mali hizmetler biriminin ön mali kontrolüne tâbi mali karar ve işlemlerinin kontrol edilmesi hem de söz konusu mali karar ve işlemlerin yapılması görevlerinin aynı kişide birleşmesine neden olmuştur. Çünkü malî hizmetler biriminde ön malî kontrol yetkisi malî hizmetler birim yöneticisine aittir. Aynı zamanda söz konusu daire başkanlarının hiyerarşik amiri durumunda olan genel sekreterlik görevi ile daire başkanlığı görevlerinin aynı kişide olması yöneticilerin iş ve işlemlerin prosedürlere uygunluğunu kontrol etmelerini ortadan kaldırmaktadır.

Sonuç olarak her faaliyet veya mali karar ve işlemin onaylanması, uygulanması, kaydedilmesi ve kontrolü görevlerinin farklı kişilere verilmesi gerekmektedir.

C) Taşınırın kaydı ile muhafazası, kullanımı, mal yönetim hesabının verilmesi ve mal yönetim sorumlularının belirlenmemiş olması

Üniversitenin harcama birimlerinde taşınır kayıt yetkililerinin ve taşınır kontrol yetkililerinin, kurumsal düzeyde ise taşınır konsolide görevlilerinin belirlenmediği görülmüştür.

5018 sayılı Kanun'un “*Taşınır ve taşınmaz işlemleri*” başlıklı 44'üncü maddesinde;

“Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerince, taşınır ve taşınmaz edinilmesi, yönetilmesi, trampası, elden çıkarılması, ecrimisilin tahsil ve takibinde izlenecek yöntem, Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin yönetimi ve korunması, işgalli malların tahliyesi gibi hususlar ilgili kanunlarında düzenlenir. (Değişik ikinci cümle: 22/12/2005-5436/10 md.) Bu malların kaydı ile taşınırın muhafazası, kullanımı, mal yönetim hesabının verilmesi ve mal yönetim sorumlularıyla bunlar adına görev yapacak olanların belirlenmesine ilişkin usûl ve esaslar, Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan yönetmeliklerle belirlenir....” hükmü mevcuttur.

Bu hükme göre taşınırın kaydı ile muhafazası, kullanımı, mal yönetim hesabının verilmesi ve mal yönetim sorumlularının belirlenmesine ilişkin esaslar yönetmelikle belirlenir. Taşınır Mal Yönetmeliği'nde yetki ve sorumluluklar belirlenmiş olup, "*Taşınır kayıt yetkilileri ve taşınır kontrol yetkilileri*" başlıklı 6'ncı maddesinde söz konusu yetkililer şunlardır:

- Taşınır kayıt yetkilisi
- Taşınır kontrol yetkilisi
- Taşınır konsolide görevlisi

Adı geçen mevzuatta tanımlanan taşınır kayıt yetkililerinin ve taşınır kontrol yetkililerinin belirlenmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümleri ve ilgili mevzuat gereğince, mali yönetim ve iç kontrol sisteminin kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi aşamalarındaki mevcut eksiklerin giderilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Mali Yönetim ve İç Kontrol Sisteminde Eksiklikler Bulunması	2018	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu yapılmıştır.
Hazineden Alınan Bağış ve Yardımların Muhasebe Tahakkuk Kaydının Yapılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	İdare tarafından ilgili düzeltmeler yapılmıştır.